

NIEODPŁATNE USŁUGI

-POMOC PRAWNA
-PORADY OBYWATELSKIE
-MEDIACJA

PRAWA I OBOWIĄZKI UCZNIA

Publikacja bezpłatna nieprzeznaczona do sprzedaży.
Zawiera stan prawny na wrzesień 2024 r.

E-WYDANIE

Ministerstwo
Sprawiedliwości

POWIAT
DĘBICKI

sursuŋ
corda
STOWARZYSZENIE
w Bórze Szlacheckiego

Zadanie publiczne z zakresu administracji rządowej, finansowane ze środków przekazanych
przez Powiat Dębicki.

Zakres Nieodpłatnej Pomocy

NIEODPŁATNA POMOC PRAWNA

- informacja o stanie prawnym lub obowiązkach i uprawnieniach • wskazanie sposobów rozwiązania problemu prawnego • sporządzenie projektu pisma (z wyłączeniem spraw w toczących się już postępowaniach), w tym o zwolnienie z kosztów sądowych lub o ustanowienie pełnomocnika
- poinformowanie o kosztach i ryzyku finansowym skierowania sprawy do sądu
- nieodpłatna mediacja • informacja o możliwościach innej, darmowej pomocy

NIEODPŁATNE PORADNICTWO OBYWATELSKIE

- rozpoznanie problemu i udzielenie porady dostosowanej do indywidualnej sytuacji, zwłaszcza w sprawach zadłużenia, mieszkaniowych oraz zabezpieczenia społecznego • poinformowanie o przysługujących uprawnieniach lub ciążących obowiązkach • wsparcie w samodzielnym rozwiązywaniu problemu, np. poprzez sporządzenie planu wyjścia z trudnej sytuacji oraz udzielenie pomocy w jego realizacji • skierowanie do odpowiednich instytucji lub placówek nieodpłatnej pomocy • nieodpłatna mediacja

NIEODPŁATNA MEDIACJA

- poinformowanie o możliwościach i korzyściach polubownych metod rozwiązywania sporów • przygotowanie projektu umowy o mediację lub wniosku o przeprowadzenie mediacji • przygotowanie projektu wniosku o przeprowadzenie mediacji w sprawie karnej • przeprowadzenie mediacji
- udzielenie pomocy w sporządzeniu do sądu wniosku o zatwierdzenie ugody zawartej przed mediatorem

MEDIACJA jest dobrowolna, nieformalna i poufna, a mediator jest osobą bezstronną.

Prawa i obowiązki ucznia

- według stanu prawnego na dzień 30.09.2024 r. -

Opracowanie: Anna Ślusarczyk

Prawa ucznia uregulowane są w poniższych aktach prawnych:

- Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z 2 kwietnia 1997 r. (Dz.U. Nr 78, poz. 483);
- Ustawa o systemie oświaty z dnia 7 września 1991 r. (Dz.U. Nr 95, poz. 425 z późn. zm.);
- Prawo oświatowe z dnia 14 grudnia 2016 r. (Dz.U. z 2017 r. poz. 59 z późn. zm.);
- Konwencja o Ochronie Praw Człowieka i Podstawowych Wolności sporządzona w Rzymie dnia 4 listopada 1950 r. zmieniona następnie Protokołami nr 3, 5 i 8 oraz uzupełniona Protokołem nr 2 z dnia 4 listopada 1950 r. (Dz.U. 1993 Nr 61, poz. 284);
- Konwencja o Prawach Dziecka z dnia 20 listopada 1989 r. (Dz.U. 1991 Nr 120, poz. 526), przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych;

Z niniejszej broszury dowiesz się:

- Jak podstawowe akty prawne i inne dokumenty regulują Twoje prawa i obowiązki jako ucznia?
- Jak podstawowe prawa przysługują Ci jako uczniowi?
- Jak masz podstawowe obowiązki jako uczeń?
- Jak mogą być konsekwencje nieprzestrzegania przez Ciebie obowiązku szkolnego i innych obowiązków ucznia?
- Czy i w jakich okolicznościach szkoła ma prawo wykorzystywać Twój wizerunek?
- Do kogo możesz zwrócić się, jeśli Twoje prawa jako ucznia są łamane?

Nie istnieje jeden akt prawny, w którym zawarte są wszystkie prawa i obowiązki uczniów. Uregulowane są one zarówno w polskich aktach prawnych, jak i w aktach prawa międzynarodowego.

Międzynarodowymi aktami prawnymi, regulującymi kwestię praw dzieci do nauki, są:

Konwencja o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności:

Art. 2 [Prawo do nauki]

Nikt nie może być pozbawiony prawa do nauki. Wykonując swoje funkcje w dziedzinie wychowania i nauczania, Państwo uznaje prawo rodziców do zapewnienia wychowania i nauczania zgodnie z ich własnymi przekonaniami religijnymi i filozoficznymi.

Konwencja o prawach dziecka:

Art. 28

1. Państwa-Strony uznają prawo dziecka do nauki i w celu stopniowego realizowania tego prawa na zasadzie równych szans, w szczególności:

- a) uczynią nauczanie podstawowe obowiązkowym i bezpłatnym dla wszystkich;
- b) będą popierać rozwój różnorodnych form szkolnictwa średniego, zarówno ogólnokształcącego, jak i zawodowego, uczynią je dostępnymi dla każdego dziecka oraz podejmą odpowiednie kroki, takie jak wprowadzenie bezpłatnego nauczania oraz udzielanie w razie potrzeby pomocy finansowej;
- c) za pomocą wszelkich właściwych środków uczynią szkolnictwo wyższe dostępnym dla wszystkich na zasadzie zdolności;
- d) udostępnią wszystkim dzieciom informacje i poradnictwo szkolne i zawodowe;
- e) podejmą kroki na rzecz zapewnienia regularnego uczęszczania do szkół oraz zmniejszenia wskaźnika porzucania nauki.

2. Państwa-Strony będą podejmowały wszelkie właściwe środki zapewniające, aby dyscyplina szkolna była stosowana w sposób zgodny z ludzką godnością dziecka i z niniejszą konwencją.

3. Państwa-Strony będą popierały i rozwijały międzynarodową współpracę w dziedzinie oświaty, w szczególności w celu przyczyniania się do zlikwidowania ignorancji i analfabetyzmu na świecie oraz ułatwienia dostępu do wiedzy naukowo-technicznej i nowoczesnych metod nauczania. W tym zakresie należy w szczególności uwzględnić potrzeby krajów rozwijających się.

Art. 29

1. Państwa-Strony są zgodne, że nauka dziecka będzie ukierunkowana na:

- a) rozwijanie w jak najpełniejszym zakresie osobowości, talentów oraz zdolności umysłowych i fizycznych dziecka;
- b) rozwijanie w dziecku szacunku dla praw człowieka i podstawowych swobód oraz dla zasad zawartych w Karcie Narodów Zjednoczonych;
- c) rozwijanie w dziecku szacunku dla jego rodziców, jego tożsamości kulturowej, języka i wartości, dla wartości narodowych kraju, w którym mieszka dziecko, kraju, z którego dziecko pochodzi, jak i dla innych kultur;
- d) przygotowanie dziecka do odpowiedzialnego życia w wolnym społeczeństwie, w duchu zrozumienia, pokoju, tolerancji, równości płci oraz przyjaźni pomiędzy wszystkimi narodami, grupami etnicznymi, narodowymi i religijnymi oraz osobami rdzennego pochodzenia;
- e) rozwijanie w dziecku poszanowania środowiska naturalnego.

2. Żadne postanowienie niniejszego artykułu lub artykułu 28 nie może być interpretowane w sposób naruszający wolność osób fizycznych lub ciał zbiorowych do zakładania i prowadzenia instytucji oświatowych, z zastrzeżeniem przestrzegania zasad wyrażonych w ustępie 1 niniejszego artykułu oraz wymogów, aby kształcenie w tego typu instytucjach odpowiadało minimalnym standardom, które określi dane państwo.

Polska jest państwem-stroną obu ww. Konwencji. Oznacza to, że w regulacjach krajowych zobowiązana jest zastosować regulacje zgodne ww. aktach prawa międzynarodowego.

Podstawowymi polskimi aktami prawnymi, regulującymi prawa uczniów w Polsce są:

- **Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej**
- **Ustawa o systemie oświaty**
- **Prawo oświatowe**

Na ich podstawie wydawane są inne akty prawne, jak na przykład rozporządzenia Ministra Edukacji czy dokumenty takie jak statuty szkół.

Podstawową regulacją dotyczącą praw i obowiązków uczniów w Polsce jest przepis art. 70 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej, który brzmi:

Art. 70 [Prawo do nauki; obowiązek szkolny]

1. Każdy ma prawo do nauki. Nauka do 18. roku życia jest obowiązkowa. Sposób wykonywania obowiązku szkolnego określa ustawa.

2. Nauka w szkołach publicznych jest bezpłatna. Ustawa może dopuścić świadczenie niektórych usług edukacyjnych przez publiczne szkoły wyższe za odpłatnością.

3. Rodzice mają wolność wyboru dla swoich dzieci szkół innych niż publiczne. Obywatele i instytucje mają prawo zakładania szkół podstawowych, ponadpodstawowych i wyższych oraz zakładów wychowawczych. Warunki zakładania i działalności szkół niepublicznych oraz udziału władz publicznych w ich finansowaniu, a także zasady nadzoru pedagogicznego nad szkołami i zakładami wychowawczymi, określa ustawa.

4. Władze publiczne zapewniają obywatelom powszechny i równy dostęp do wykształcenia. W tym celu tworzą i wspierają systemy indywidualnej pomocy finansowej i organizacyjnej dla uczniów i studentów. Warunki udzielania pomocy określa ustawa.

5. Zapewnia się autonomię szkół wyższych na zasadach określonych w ustawie.

Powyższy przepis Konstytucji RP z jednej strony gwarantuje prawo do nauki, ale jednocześnie nakłada na obywateli obowiązek pobierania nauki do 18. roku życia. Przepisy Konstytucji gwarantują także rodzicom prawo do wyboru dowolnej szkoły dla swoich dzieci. Ustawy o których mowa w Konstytucji to przede wszystkim Ustawa o systemie oświaty oraz Ustawa Prawo oświatowe. Prawa i obowiązki uczniów uregulowane są także m.in. w rozporządzeniach Ministra Edukacji. Ustawy i rozporządzenia zawierają regulacje, które szczegółowo określają zasady funkcjonowania systemu oświaty oraz wskazują zasady i zakres, jaki muszą zawierać wewnętrzne regulacje placówek oświatowych czyli ich statuty i regulaminy.

Wewnętrzne statuty szkół muszą zawierać prawa i obowiązki uczniów, w tym przypadki, w których uczeń może zostać skreślony z listy uczniów szkoły, a także tryb składania skarg w przypadku naruszenia praw ucznia, rodzaje nagród i warunki ich przyznawania uczniom oraz tryb wnoszenia zastrzeżeń do przyznanej nagrody, czy rodzaje kar stosowanych wobec uczniów oraz tryb odwoływania się od kary.

Aby poznać swoje prawa i obowiązki koniecznie zajrzyj do statutu szkoły, do której uczęszczasz!

Wszystkie regulacje znajdujące się w statutach szkół bezwzględnie muszą być zgodne z przepisami prawnymi zawartymi w Konstytucji, ustawach i rozporządzeniach Ministra Edukacji.

Zgodnie z obowiązującymi przepisami aktów prawnych regulujących kwestię praw i obowiązków uczniów, można wyszczególnić następujące podstawowe prawa i obowiązki uczniów:

Prawa uczniów:

- prawo do bezpłatnej nauki w zakresie obowiązkowych zajęć edukacyjnych;
- prawo do poradnictwa zawodowego i wyboru dalszej ścieżki kształcenia;
- prawo do pomocy społecznej i medycznej gwarantowanej przez szkołę i inne instytucje współpracujące ze szkołą;
- prawo do korzystania z doraźnej i planowanej pomocy pedagogicznej, psychologicznej i innej specjalistycznej gwarantowanej przez szkołę;
- prawo do zapoznawania się z programem nauczania poszczególnych przedmiotów, z jego treścią, celem i stawianymi wymaganiami na poszczególne oceny;
- prawo do zapoznawania się ze sposobami i zasadami sprawdzania osiągnięć edukacyjnych, o warunkach i trybie uzyskania wyższej niż przewidywana rocznej oceny klasyfikacyjnej z obowiązkowych i dodatkowych zajęć edukacyjnych i oceny zachowania;
- prawo do jawnej i umotywowanej oceny postępów w nauce i zachowaniu;
- prawo wglądu do sprawdzonych i ocenionych pisemnych prac kontrolnych oraz do innej dokumentacji dotyczącej oceniania ucznia na zasadach określonych w szkole;
- prawo do uzyskiwania informacji od nauczycieli, z co najmniej tygodniowym wyprzedzeniem, o terminie i zakresie pisemnych sprawdzianów wiadomości i umiejętności, obejmujących więcej niż trzy jednostki lekcyjne, z zachowaniem zasady, że w ciągu jednego dnia może się odbyć jeden taki sprawdzian, a w ciągu tygodnia nie więcej niż 3, przy czym ostatnia zasada nie obowiązuje w przypadku zmiany terminu na prośbę uczniów danego oddziału;

- prawo do uzyskania pomocy w przypadku trudności w nauce – uczestniczenie w zajęciach dydaktyczno-wyrównawczych, specjalistycznych lub konsultacjach z nauczycielami przedmiotów;
- prawo do organizacji życia szkolnego, umożliwiającego zachowanie właściwych proporcji między wysiłkiem szkolnym a możliwością rozwijania i zaspokajania własnych zainteresowań;
- prawo redagowania i wydawania gazety szkolnej;
- prawo organizowania działalności kulturalnej, oświatowej, sportowej oraz rozrywkowej zgodnie z własnymi potrzebami i możliwościami organizacyjnymi, w porozumieniu z dyrektorem;
- prawo wyboru nauczyciela pełniącego rolę opiekuna samorządu;
- prawo do procesu kształcenia zorganizowanego zgodnie z zasadami higieny nauki i pracy umysłowej;
- prawo do odpoczynku w czasie przerw świątecznych i ferii;
- prawo do opieki wychowawczej i zapewnienia warunków bezpieczeństwa w czasie pobytu w szkole lub na zajęciach pozaszkolnych organizowanych przez szkołę;
- prawo do podmiotowego i życzliwego traktowania przez nauczycieli i specjalistów w procesie kształcenia, opieki i wychowania oraz udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej;
- prawo do korzystania z pomieszczeń szkolnych, wyposażenia, środków dydaktycznych, księgozbioru biblioteki i świetlicy podczas zajęć lekcyjnych i pozalekcyjnych w zakresie niezbędnym do realizacji praw i obowiązków ucznia;
- prawo do uzyskiwania od nauczycieli informacji o przewidywanych śródrocznych i rocznych ocenach z zajęć edukacyjnych i zachowania, w terminie i formie określonych w statucie szkoły;
- prawo do możliwości uzupełnienia braków jeżeli w wyniku klasyfikacji śródrocznej, stwierdzono, że poziom osiągnięć edukacyjnych ucznia uniemożliwi lub utrudni kontynuowanie nauki w kolejnym półroczu;

- prawo do dostosowania przez nauczycieli wymagań edukacyjnych na podstawie opinii poradni psychologiczno - pedagogicznej, w tym poradni specjalistycznej, do jego indywidualnych potrzeb psychofizycznych i edukacyjnych;
- prawo do zwolnienia z wykonywania określonych ćwiczeń fizycznych na zajęciach wychowania fizycznego na podstawie opinii lekarza o ograniczonych możliwościach wykonywania przez ucznia ćwiczeń wskazującej, jakich ćwiczeń fizycznych – czy też – jakiego rodzaju ćwiczeń – uczeń nie może wykonywać oraz przez jaki okres lub całkowitego zwolnienia z realizacji zajęć wychowania fizycznego na podstawie opinii lekarza o braku możliwości uczestniczenia ucznia w zajęciach wychowania fizycznego, przez okres wskazany w tej opinii;
- prawo do zwolnienia z nauki drugiego języka obcego na podstawie opinii lub orzeczenia poradni psychologiczno-pedagogicznej;
- prawo do rocznej oceny celującej z danych zajęć edukacyjnych jeżeli posiada tytuł laureata lub finalisty konkursów i olimpiad przedmiotowych wskazanych przez kuratora oświaty;
- prawo do przystąpienia do egzaminu zewnętrznego w dodatkowym terminie z przyczyn losowych;
- prawo do zwolnienia ze sprawdzianu w szczególnych przypadkach losowych lub zdrowotnych;
- prawo do realizowania obowiązku nauki według indywidualnych programów nauczania ze względu na szczególne uzdolnienia w zakresie danych przedmiotów lub w formie indywidualnego toku nauki po uzyskaniu stosownej opinii poradni psychologiczno-pedagogicznej i rady pedagogicznej;
- prawo do spełniania obowiązku szkolnego poza szkołą;
- prawo do korzystania z bezpłatnego transportu i opieki lub zwrotu kosztów przejazdu w sytuacji, gdy odległość z domu do szkoły jest większa niż 3 kilometry w przypadku uczniów klas I – IV szkoły podstawowej lub 4 kilometry w przypadku klas V - VIII;

- prawo do tego, aby rodzice zapewнили mu warunki umożliwiające przygotowanie się do zajęć szkolnych;
- prawo do przedstawiania wychowawcy oddziału, dyrektorowi szkoły, pedagogowi i psychologowi szkolnemu oraz innym nauczycielom swoich problemów oraz uzyskania od nich pomocy, odpowiedzi, wyjaśnień;
- prawo do przejawiania własnej aktywności w zdobywaniu wiedzy i umiejętności przy wykorzystaniu wszystkich możliwości szkoły;
- prawo do jawnego wyrażania opinii i uzyskania wyjaśnień dotyczących życia szkoły; nie może to jednak uwłaczać niczyjej godności osobistej;
- prawo do pomocy materialnej (uczniowie zdolni, uczniowie w trudnej sytuacji materialnej), m.in.: stypendium szkolne, za wyniki w nauce, stypendium MEN, stypendium Prezesa Rady Ministrów, zasiłek szkolny;
- prawo do skorzystania z dobrowolnej i bezpłatnej pomocy pedagogiczno-psychologicznej, w tym: rozpoznanie indywidualnych potrzeb uczniów, określenie przyczyn trudności w nauce i niepowodzeń szkolnych, wspieranie uczniów z wybitnymi uzdolnieniami;
- prawo do nauki w warunkach umożliwiających podtrzymywanie i rozwój tożsamości narodowej, własnej kultury, historii i języka;
- prawo do powołania w szkole Rzecznika Praw Ucznia jako mediatora w konfliktach między uczniami a nauczycielami.

Obowiązki uczniów:

- obowiązek szkolny od 7. do 18. roku życia (na wniosek rodziców dziecko, które kończy 6 lat może rozpocząć naukę w klasie pierwszej);
- uczęszczanie na zajęcia edukacyjne, bycie przygotowanym do zajęć (niespóźnianie się na lekcje, terminowe usprawiedliwianie nieobecności, aktywny udział w zajęciach);
- estetyczny ubiór i wygląd;
- godne reprezentowanie szkoły (udział w olimpiadach, konkursach, zawodach sportowych, odpowiednie zachowanie się poza szkołą);
- dbałość o mienie szkoły;
- dbałość o zdrowie i przestrzeganie higieny osobistej (zakaz palenia papierosów, picia alkoholu, zażywania narkotyków);
- przestrzeganie zasad kultury osobistej (szacunek dla innych osób, nieznęcanie się nad słabszymi uczniami, unikanie wulgaryzmów);
- przestrzeganie prawa zawartego w statucie, zarządzeń dyrektora oraz wykonywanie poleceń nauczycieli;
- inne obowiązki, m.in. obowiązek noszenia mundurków (jeśli został wprowadzony), obowiązek adekwatnego usprawiedliwiania nieobecności na lekcjach, zakaz korzystania z telefonów komórkowych na lekcjach.

Co się dzieje, gdy nie wypełniasz swoich uczniowskich obowiązków?

Uczeń może być ukarany za nieprzestrzeganie statutu szkoły ogólnie przyjętych norm społecznych.

Kary powinny zostać określone w statucie szkoły, którego przestrzegać powinien każdy jej uczeń.

Kara może polegać na:

- upomnieniu wychowawcy klasy lub innego nauczyciela szkoły;
- nagany wychowawcy klasy;
- upomnienia dyrektora szkoły;
- nagany dyrektora szkoły;
- pozbawienia prawa udziału w zajęciach pozalekcyjnych;
- pozbawienia prawa udziału w organizowanych przez klasę lub szkołę imprezach rozrywkowych, wycieczkach, itp.;
- podaniu treści kary do wiadomości społeczności uczniowskiej;
- poniesieniu odpowiedzialności materialnej za poczynione szkody;
- przeniesieniu do równoległej klasy w swojej szkole;
- skierowaniu sprawy na Policję lub do Sądu dla Nieletnich - w skrajnych przypadkach, gdy uczeń dopuścił się złamania prawa.

Konsekwencje braku realizacji obowiązku szkolnego

Obowiązek szkolny dotyczy bezpośrednio ucznia, jednak odpowiedzialni za jego realizację są rodzice bądź opiekunowie. Pomimo tego, konsekwencje dotyczą także dziecka.

- W sytuacji, gdy nieobecność dziecka w szkole stanowi ponad 50% i nie ma usprawiedliwienia, dyrektor placówki wysyła do rodziców pisemne upomnienie dotyczące niespełniania obowiązku szkolnego przez dziecko.
- Rodzice dziecka mają wówczas 7 dni od dnia przyjęcia upomnienia, by odnieść się do niego. Jeżeli mimo upomnienia, uczeń nadal nie pojawia się na zajęciach, dyrektor szkoły ma obowiązek powiadomić organ prowadzący daną szkołę.
- Urząd nakłada na rodziców karę pieniężną, która jednorazowo nie może wynosić więcej niż 10 000 zł. Może być jednak nakładana wielokrotnie, a maksymalna łączna kwota grzywny to 50 000 zł. Jeżeli i to działanie nie przyniesie skutku, szkoła kieruje sprawę do sądu rodzinnego. Sąd wszczyna postępowanie, w trakcie którego stara się ustalić, czym nieobecności w szkole są spowodowane.
- W niektórych przypadkach sąd orzeka nadzór kuratora nad dzieckiem lub rodziną. W skrajnych sytuacjach sąd może nawet pozbawić rodziców władzy rodzicielskiej. Dziecko trafia wówczas do schroniska dla nieletnich bądź do ośrodka wychowawczego.
- W sytuacji, gdy sam rodzic nie jest w stanie spowodować, aby dziecko wypełniało obowiązek szkolny, może on wówczas wystąpić do sądu rodzinnego o umieszczenie dziecka w placówce wychowawczej i zagwarantowania przez to realizacji obowiązku szkolnego.

Ochrona wizerunku ucznia

- Zgodnie z przepisami Ustawy o prawie autorskim i prawach pokrewnych, rozpowszechnianie wizerunku wymaga zezwolenia osoby na nim przedstawionej, a w przypadku osób niepełnoletnich – zgody ich rodziców lub opiekunów prawnych.
- Aby szkoła mogła publikować zdjęcia uczniów (np. na stronie internetowej lub na profilach w portalach społecznościowych) musi uzyskać odpowiednią zgodę – w przypadku uczniów niepełnoletnich zgodę wyrażają rodzice lub opiekunowie prawni, a uczniowie, którzy ukończyli 18 r.ż. taką zgodę mogą wyrazić samodzielnie. Zgoda powinna być wyraźna i najlepiej udzielona na piśmie.
- Uczeń pomiędzy 13 a 18 rokiem życia ma prawo odmówić publikacji swojego wizerunku w sieci.
- Rozpowszechnianie wizerunku nie wymaga zgody, jeśli dana osoba jest elementem przedstawionej całości, np. imprezy publicznej, zgromadzenia. Jeśli więc na zdjęciu są dzieci, które stanowią jedynie szczegół całości, to szkoła nie potrzebuje zgody na rozpowszechnianie takiego zdjęcia. Zdjęcia pojedynczych uczniów, czy nawet niewielkich, ale rozpoznawalnych grup – już takiej zgody jednak wymagają.

Ochrona praw dziecka i ucznia

W naszym kraju funkcjonuje szereg instytucji zajmujących się prawami dziecka, a w tym prawami ucznia. Często działają one w konkretnym środowisku społecznym lub na określonym obszarze.

Gdy łamane są Twoje prawa jako ucznia, w pierwszej kolejności, zgłoś problem do:

• wychowawcy	• nauczyciela, do którego masz zaufanie
• pedagoga	• Szkolnego Rzecznika Praw Ucznia,
• psychologa	jeśli został powołany w Twojej szkole
• dyrekcji	

Szkolny Rzecznik Praw Ucznia

Szkolny Rzecznik Praw Ucznia to osoba, której rolą jest dbanie o przestrzeganie praw i obowiązków uczennic i uczniów, a także rozwiązywanie wewnętrznych konfliktów pomiędzy uczniami i nauczycielami w danej szkole.

Każda szkoła może powołać takiego rzecznika, jednak nie jest to obowiązkowe.

Rzecznikiem może być zarówno uczeń, jak i nauczyciel.

Rzecznik jest zobowiązany do przestrzegania praw ucznia umieszczonych w Konwencji Praw Dziecka oraz Ustawie o Systemie Oświaty.

Każda szkoła powołująca stanowisko Rzecznika określa jego kompetencje i zadania, jednak najczęściej do kompetencji Rzecznika Praw Ucznia należy:

- zapoznanie społeczności uczniowskiej z prawami i obowiązkami uczniów oraz prawami dziecka;
- propagowanie praw ucznia i praw dziecka wśród pracowników szkoły;
- reprezentowanie interesów uczniów na zebraniach rady pedagogicznej;
- pomoc w rozstrzyganiu konfliktów między uczniami oraz uczniami i pracownikami szkoły;
- pełnienie funkcji doradczej dla uczniów w sprawach związanych z prawami ucznia i prawami dziecka;
- współpraca z samorządem uczniowskim w zakresie upowszechniania praw i obowiązków ucznia (do aktu dołączono załącznik określający prawa oraz obowiązki uczniów tej szkoły);
- ścisła współpraca z dyrekcją szkoły, nauczycielami, pedagogiem i psychologiem w sprawach związanych z przestrzeganiem praw ucznia;

- interweniowanie w przypadkach naruszania praw ucznia;
- przeciwdziałanie przemocy w szkole;
- przyjmowanie skarg i wniosków na temat naruszeń praw uczniów i podjęcie stosownej interwencji;
- włączanie uczniów do rozstrzygania codziennych problemów szkolnych.

Sprawdź, czy w Twojej szkole jest Rzecznik Praw Ucznia i w jaki sposób można się z nim skontaktować!

Z wszelkimi problemami, jakich doświadczasz w szkole, możesz zwrócić się także do instytucji lub organizacji, które pozwolą Ci się podzielić swoim problemem (bezpłatnie i anonimowo), a także pokierują i udzielą pomocy, w tym psychologicznej i prawnej: Kuratora Oświaty, Rzecznika Praw Dziecka czy organizacji pozarządowej, np. Komitetu Ochrony Praw Dziecka.

Kuratorium Oświaty w Rzeszowie

Kuratorium Oświaty sprawuje nadzór pedagogiczny nad publicznymi i niepublicznymi szkołami i placówkami na podstawie przepisów Ustawy o systemie oświaty.

Nadzór pedagogiczny polega na:

- ocenianiu stanu i warunków działalności dydaktycznej, wychowawczej i opiekuńczej szkół, placówek i nauczycieli
- analizowaniu i ocenianiu efektów działalności dydaktycznej, wychowawczej i opiekuńczej oraz innej działalności statutowej szkół i placówek
- udzielaniu pomocy szkołom, placówkom, nauczycielom w wykonywaniu ich zadań dydaktycznych, wychowawczych, opiekuńczych
- inspirowaniu nauczycieli do innowacji pedagogicznych, metodycznych i organizacyjnych.

Nadzorowi podlega w szczególności:

- zgodność zatrudnienia nauczycieli z wymaganymi kwalifikacjami
- realizacja podstaw programowych i ramowych planów nauczania
- przestrzeganie zasad oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów oraz przeprowadzania egzaminów, a także przestrzeganie przepisów dotyczących obowiązku szkolnego oraz obowiązku nauki
- przestrzeganie statutu szkoły lub placówki
- przestrzeganie praw dziecka i praw ucznia oraz upowszechnianie wiedzy o tych prawach
- zapewnienie uczniom bezpiecznych i higienicznych warunków nauki, wychowania i opieki.

Jeśli istnieje poważne podejrzenie, że szkoła (Dyrektor, nauczyciele czy pedagog) działa niezgodnie z przepisami prawa oświatowego, wtedy należy zgłosić sprawę do Kuratorium Oświaty w celu ustalenia stanu faktycznego.

Kuratorium Oświaty w Rzeszowie
ul. Grunwaldzka 15, 35-959 Rzeszów
tel.: 17 867-11-42
e-mail: kuratorium@ko.rzeszow.pl

Rzecznik Praw Dziecka

Rzecznik Praw Dziecka stoi na straży praw dziecka, a w szczególności:

- prawa do życia i ochrony zdrowia,
- prawa do wychowania w rodzinie,
- prawa do godziwych warunków socjalnych,
- prawa do nauki.

Rzecznik podejmuje działania na rzecz zapewnienia dziecku pełnego i harmonijnego rozwoju, z poszanowaniem jego godności i podmiotowości. Stoi na straży ochrony dziecka przed wszelkimi przejawami przemocy, okrucieństwa, wyzysku, a także przed demoralizacją, zaniedbaniem i innymi formami niewłaściwego traktowania.

Na infolinii i czacie Rzecznika Praw Dziecka dyżury pełnią doświadczeni konsultanci, którzy wesprą Cię w każdej sytuacji – nie tylko wtedy, gdy czujesz smutek lub zmartwienie. Możesz też zadzwonić lub napisać, aby podzielić się radością, sukcesami lub po prostu porozmawiać na jakikolwiek temat.

Rzecznik Praw Dziecka

ul. Chocimska 6, 00-791 Warszawa

tel.: (22) 583 66 00

fax: (22) 583 66 96

e-mail: rpd@brpd.gov.pl

<https://brpd.gov.pl/>

**Dziecięcy Telefon Zaufania Rzecznika Praw Dziecka
(anonimowy, bezpłatny, całodobowy i dyskretny):**

tel.: **800 12 12 12**

czat: <https://czat.brpd.gov.pl/>

Komitet Ochrony Praw Dziecka

Stowarzyszenie Komitet Ochrony Praw Dziecka (KOPD) to jedna z wielu organizacji pozarządowych, która w swojej działalności zajmuje się ochroną praw i interesów dziecka, a jego głównym celem jest pomoc dziecku krzywdzonemu i jego rodzinie. KOPD swoje działania kieruje do rodzin i w szerokim zakresie do dzieci – ofiar przemocy emocjonalnej, fizycznej i seksualnej oraz zaniedbań i niewłaściwej opieki, w tym problemów szkolnych, udzielając porad prawnych.

Komitet Ochrony Praw Dziecka

ul. Oleandrów 6, III piętro, 00-629 Warszawa

tel.: 22 6269419

e-mail: kopd@kopd.pl

<https://kopd.pl/>

Podstawa prawna:

1. Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z 2 kwietnia 1997 r. (Dz.U. Nr 78, poz. 483);
2. Ustawa o systemie oświaty z dnia 7 września 1991 r. (Dz.U. Nr 95, poz. 425 z późn. zm.);
3. Prawo oświatowe z dnia 14 grudnia 2016 r. (Dz.U. z 2017 r. poz. 59 z późn. zm.);
4. Konwencja o Ochronie Praw Człowieka i Podstawowych Wolności sporządzona w Rzymie dnia 4 listopada 1950 r. zmieniona następnie Protokołami nr 3, 5 i 8 oraz uzupełniona Protokołem nr 2 z dnia 4 listopada 1950 r. (Dz.U. 1993 Nr 61, poz. 284);
5. Konwencja o Prawach Dziecka z dnia 20 listopada 1989 r. (Dz.U. 1991 Nr 120, poz. 526), przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych;
6. Ustawa o prawie autorskim i prawach pokrewnych z dnia 4 lutego 1994 r. (Dz.U. Nr 24, poz. 83 z późn. zm.).

This image shows a full page of primary-ruled paper. It features multiple sets of horizontal dashed lines spaced evenly down the page, providing a guide for handwriting practice. The background is white, and there are no margins or additional markings.

Ponad połowa punktów nieodpłatnej pomocy prawnej i nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego w Polsce jest prowadzona przez organizacje pozarządowe, jako zadanie publiczne powierzane przez starostów lub prezydentów, w efekcie corocznego, otwartego konkursu ofert.

SURSUM CORDA oznacza „w górę serca!”.

W tym zawołaniu zawiera się cała nasza misja – **pomagać w trudnej sytuacji** i dawać nadzieję na to, że może być lepiej. Dla tych, którzy chcą się angażować i wspierać projekty dobroczynne - tworzymy warunki do skutecznego działania, w klimacie zaufania i czytelnych zasad.

Jedną z form naszej aktywności jest prowadzenie od 2016r. sieci punktów **nieodpłatnej pomocy prawnej, poradnictwa obywatelskiego i mediacji** oraz urozmaicona edukacja prawna.

Stowarzyszenie Sursum Corda powstało w 2000 roku z inicjatywy grupy przyjaciół i profesjonalistów, którzy wcześniej – przez 6 lat – angażowali się społecznie jako wolontariusze. Jako organizacja pozarządowa jesteśmy apolityczni działamy na zasadzie „non profit”, czyli nie dla zysku.

Posiadamy status **organizacji pożytku publicznego**, co oznacza, że możesz przekazać nam 1,5% podatku, który codziennie inwestujemy w mądre pomaganie.

Będzie nam miło, jeśli dołączysz do naszej załogi!

wolontariat

wypłaczalnia
SPRZĘTU REHABILITACYJNEGO I MEDYCZNEGO

NIEODPŁATNA
pomoc prawna
poradnictwo
obywatelskie

OŚRODEK POMOCY **prst**
penitencjarnej

wypoczynek
na plus+

szkolenia>>>

POMOC
ukrainie

KRS 00000 20382

KRS na SMS

Wyślij SMS o treści KRS
na nr **4628**, odeślemy Ci
za darmo nasz nr KRS!

Rozlicz
swój
PIT
za darmo!

www.sc.org.pl

System Nieodpłatnej Pomocy

Odwiedź
naszą stronę!

Potrzebujesz wsparcia?

Prawnika • Doradcy • Mediatora

Jesteś w trudnej sytuacji życiowej?

Skorzystaj z naszego systemu!

**Nieodpłatna
Pomoc Prawna**

**Nieodpłatne
Poradnictwo
Obywatelskie**

**Nieodpłatna
Mediacja**

 /NieodplatnaPomoc

**Numer telefonu
do zapisów:**

690 901 136